

Världsböndagen 6 mars 2020 Zimbabwe:

”Stig upp, ta din bädd och gå!”

ÅRETS BÖNDAGSPROGRAM är utformat av kvinnor från Zimbabwe. Landet har upplevt politiskt våld i många år och trauman och spänningar finns fortfarande i landet, lokalt och nationellt.

Årets temabild föreställer människors liv i samhället. I övre delen av bilden ser man det mörka förflutna i nationen förändras till en ljus och välmående framtid.

Nertill visas kärlek, helande och försoning inspirerat av berättelsen i Johannes 5:2-9. De gröna bladen uttrycker en förhoppning om en förbättrad ekonomi, baserad på jordbruk.

Konstnären **Nonhlanhla (Nonny) Mathe** är inspirerad av människors liv och hur de relaterar till varandra. Hon känner särskilt starkt för kvinnor och i bilden ser man hur de utstrålar styrka och kraft.

Må Gud välsigna oss alla och i synnerhet våra systrar i Zimbabwe när vi samlas till gudstjänst denna Världsböndag!

Inger Jonasson,
ordförande,
Världsböndags-
kommittén

Världsböndagen 6 mars 2020
Förberett av Världsböndagskommittén i Zimbabwe
"Stig upp, ta din bädd och gå!"

Gudstjänstprogram

INGÅNGSPROCESSION till musik

VÄLKOMMEN OCH HÄLSNING

Ledare 1: Kvinnorna i Världsböndagskommittén i Zimbabwe inbjuder oss att delta i firandet av denna dag. Världsböndagen firas i hela Zimbabwe i många kristna kyrkor, universitet, organisationer och skolor.

Zimbabwes folk välkomnar oss. Ordet Zimbabwe betyder stenhus. Vi hälsar varandra på Shona-folkets språk – *"Kwaziwai!"* (koazioÁj) och på Ndebele-folkets språk – *"SalibonÁni!"* På engelska säger vi *"hello"*. Låt oss nu alla hälsa på varandra.

SÅNG: *"Jesus, vi är här, vi är här för dig" (Jesu tawa pano). (Noter, se sid 6!)*

TACKBÖN

Ledare 1: Du fredens och frihetens Gud, vi välkomnar dig mitt ibland oss.

Ledare 2: Vi prisar dig för din kärlek som övergår allt förstånd.

Ledare 3: Vi prisar dig för den du är, nu och i all evighet.

Alla: Du är en förunderlig Gud.

Ledare 1: Gud, vår skapare, vi tackar dig för alla naturtillgångar och resurser som vi fått att ta hand om här i Zimbabwe – växtlighet, mineraler, stora

djur, vattenfall och skogar.

Alla: Du är full av nåd.

Ledare 2: Jesus, vi tackar dig för gåvan att respektera och värda mänskligt liv, för kärleken till varandra och för all vänlighet hos Zimbabwes hårt arbetande folk.

Alla: Du är livets bröd.

Ledare 3: Heliga Ande, vi tackar dig för att vi får samlas till gudstjänst i Zimbabwe och över hela vår värld.

Alla: Du är sanningens Ande som förenar oss i bön och i handling.

SÅNG: *"Lov, ära och pris" (SvPs/Ps&S 10).*

BÖN OCH BEKÄNNELSE

Ledare 1: Barmhärtige Gud, vi kommer inför dig som nation och bekänner att vi behöver förändring.

Ledare 2: Vi har syndat mot dig och mot våra bröder och systrar genom försummelse i ord och i handling.

Ledare 3: Vi har varit olydiga mot dig och gjort sådant som vi inte borde ha gjort.

Ledare 1: Vi bekänner våra överträdelser och ber dig om mod att förändras. Vi ber att du i din nåd och förlåtelse hör vår bön.

Ledare 2: Vi ser hur kvinnor och barn lider under fattigdom, svält och våld.

Ledare 3: Ge oss medkänsla så att vi kan hjälpa dem som lider.

Ledare 1: Våra liv saknar integritet. Vi förmår inte älska och förena dem som är splittrade på grund av etnisk bakgrund, språk eller politiska synsätt.

Ledare 2: Förlåt oss, och hela våra hjärtan och våra sinnen.

Ledare 3: Jesus frågar dig: *"Vill du bli frisk?"* Vi använder oss av så många ursäkter för att slippa förändras.

Alla: Förbarma dig över oss och stöd oss i vårt sökande efter helande och förlåtelse. Var oss nådig och hör vår bön.

Ledare 1: Låt oss ta en stund i tystnad för enskild bön och bekännelse. *(En kort stunds tystnad.)*

Ledare 2: *"Tacka Herren, ty han är god, evigt varar hans nåd. Lyckliga de som ger akt på det rätta och alltid handlar rättfärdigt."* (Ps 106:1,3)

SÅNG: *"Kristus vandrar bland oss än"* (SvPs/Ps&S 40)

ETT BREV FRÅN ZIMBABWE

Vänner, låt oss under vår vandring mot rättvisa reflektera och lägga fram våra berättelser inför Gud. Vårt land är mångskiftande och har en lång historia ända från det stora zimbabwesiska imperiets tid och fram till i dag.

Vi har kämpat för frihet från kolonialmakten och senare för att kunna bilda

en nationell regering styrd av ledare som representerar majoriteten av befolkningen. Vi upplevde politiskt våld under de nationella valen. Försök att genomföra en rättvis och sann försoningsprocess tar tyvärr mer tid än vad de flesta av oss hade hoppats. De traumorna som den väpnade konflikten medförde påverkar fortfarande samhället i Zimbabwe.

Sedan 2017 har landet gått igenom förändringar på regeringsnivå. Enskilda människor, ekumeniska organisationer och kyrkor arbetar aktivt för att skapa medvetenhet om att en fredlig förändring är nödvändig. I det nationella valet 2018 deltog många unga väljare och förstagångsväljare. Fridfullt gick vi till valurnorna, även om spänningar fortfarande märktes efteråt. Vi fortsätter att be och utbilda oss att bli fredsbyggare och verka för försoning i vårt land.

Vi ser att arbetslösheten är hög i vårt samhälle. Vi har svårt att kunna försörja våra familjer. I många hushåll på landsbygden har kvinnor huvudansvaret, och de har ingen mat till sina familjer. Männen har gett sig av för att söka arbete i städer och i gruvor, och unga män och kvinnor har lämnat Zimbabwe för att hitta försörjning i grannländer och över hela världen. Zimbabwier i försörjningsringarna har också mötts av globala främlingsfientliga attityder, vilket har gjort deras liv svårare.

forts nästa sida

Vi hör mycket dåligt om vårt land, men vi kan ändra på detta och bli stolta över att vara medborgare i Zimbabwe. Vi sätter värde på kulturen som bygger på bygemenskap och familjesammanhållning, även om själviskhet och våld i hemmen påverkar våra familjer. Jämställdhetsarbetet har ökat, och det finns lagar för att skydda kvinnor mot våld.

Kvinnor är oftast ensamma om att ta hand om barn med speciella behov och funktionshinder. Barn med autism har mycket begränsad tillgång till skolgång. Många barn har fått huvudansvaret för sina familjer sedan föräldrarna dött i HIV och aids.

Många bland oss är i stort behov av hjälp från samhället. Vi förväntar oss förbättringar av social service och större möjligheter till utbildning, praktik och en hållbar ekonomisk utveckling.

Majoriteten av Zimbabwes befolkning är kristen, och vi ber ständigt för vårt land, våra kyrkor och deras integritet.

Som kristna kvinnor vill vi göra mer, liksom våra förmödrar. De kände starkt för kvinnors och barns behov. Med Guds hjälp vill vi följa i deras fotspår.

"Den rättfärdiges mun talar vist och hans tunga säger det rätta." (Ps 37:30)

Alla: Amen.

SÅNG: *"Grip du mig, helige Ande"* (SvPs 646/Ps&S 396)

BIBELLÄSNING: Joh 5:2-9a

MEDITATION eller BETRAKTELSE

...

Ledare 1:

Fundera och samtala kring följande frågor med den som sitter bredvid dig:

1. Vad är det i ditt eget sammanhang eller i ditt samhälle som behöver höra Jesu livsförvandlande fråga *"Vill du bli frisk?"*

2. Vilka orsaker eller ursäkter finns, som hindrar förändring?

3. Vad betyder *"Stig upp, ta din bädd och gå!"* i ditt sammanhang?

Skriv ner dina slutsatser och beslut på de lappar som delats ut, för att ge ditt stöd till aktioner för kärlek, fred och försoning i ditt samhälle. Lapparna kommer att samlas upp under kollekten.

SÅNG: *"Se, jag vill bära ditt budskap, Herre"* (SvPs /Ps&S 89).

ÖVERLÅTELSE

Ledare 2: Låt oss leva oss in i den energigivande dialogen mellan den sjuke mannen och Jesus. Böj gärna era huvuden.

Ledare 1: Jesus frågar oss: *"Vill du bli frisk?"*

Ledare 2: Sedan säger Jesus: *"Stig upp, ta din bädd och gå!"* (Alla står upp och tar några steg på stället.)

Flicka 1 (klädd i rött): Gud är kärlek. Låt oss resa oss upp med hjärtan fyllda av kärlek!

Flicka 2 (*klädd i vitt*): Jesus är fredsfursten. Låt oss ta våra bäddar och verka för fred ibland oss!

Flicka 3 (*klädd i gult*): Gud har gjort allting nytt. I Kristus är vi alla försonade med Gud. Låt oss vandra mot ett nytt liv – ett liv i försoning!

Alla: Amen! Halleluja!

Ledare 3: När ni hört Jesu livsförvandlande fråga och är villiga att "*stiga upp, ta din bädd och gå*", inbjuder vi er att överlämna era beslut och era gåvor som stöd till dem som arbetar för kärlek, fred och försoning.

KOLLEKTAL, SÅNG

BÖN över gåvorna och över lapparna med beslut/löften.

TACKSÄGELSE OCH FÖRBÖN

Ledare 1: Låt oss förena oss med människor i Zimbabwes alla provinser och hela världen i ett tack till Gud. Låt oss stå upp och gå i Jesu villkorslösa kärlek.

Alla: Från vårt hörn i världen reser vi oss upp och går.

Ledare 2: Vi ber att du fortsätter att välsigna oss med liv och beskydd, goda regn och en bördig jord som ger oss mat.

Alla: Vi är vårdare av Guds skapelse.

Ledare 3: Vi sörjer våra bröder och systrar som tvingats emigrera till andra länder. Vi ber om ditt beskydd och god hälsa för dem.

Alla: Hjälp oss att lära oss älska varandra.

Ledare 1: Vi ber för de samhällen och de kvinnor över hela vår värld som lever i fruktan för våld i sina familjer och i sina länder.

Alla: Ge oss vishet och nåd att vara fredsstiftare.

Ledare 2: Vi tackar dig för de modiga och hårt arbetande Världsböndagspi-onjärerna i Zimbabwe, som lärde ut hur man ber, älskar och förlåter.

Alla: Må vi alla föra vidare arvet från dessa modiga systrar.

Ledare 3: Låt oss gemensamt be "Vår fader".

Alla: VÅR FADER ...

VÄLSIGNEELSE

Ledare 1: Gå i frid och tjäna världen i Guds Faderns, Jesu Kristi och den heliga Andens namn.

Ledare 2: "*Stig upp, ta din bädd och gå!*"

Alla: Amen.

SÅNG: "*Den dag du gav oss*" (SvPs/ Ps&S 191)

NONHLANHLA (NONNY) MATHE från Bulawayo, Zimbabwe, har skapat årets temabild.

Jesu, Tawa Pano

Jesus, We Are Here

71

Shona: Je - su, ta - wa pa - no; Je - su, ta - wa pa - no;
English: Je - sus, we are here; Je - sus, we are here;
Spanish: He - me a - quí, Je - sús; he - me a - quí, Je - sús;
French: Jé - sus, nous sommes là; Jé - sus, nous sommes là;

Je - su, ta - wa pa - no; ta - wa pa - no mu zi - ta re - nyu.
 Je - sus, we are here; we are here for you.
 he - me a - quí, Je - sús; he - me a - quí, por tu gra - cia, Je - sús.
 Jé - sus, nous sommes là; nous sommes là, prêts à te ser - vir.

Text och musik (C) 1990, 1996 Patrick Matsikenyiri, admin. General Board of Global Ministries t/a GBGMusik. Använd med tillstånd.

Svensk text: Jesus, vi är här (3 ggr), vi är här för dig.

Tack för din gåva!

Merparten av den svenska kollekten går till utbildningsstipendier till kvinnor i utvecklingsländer i samarbete med svenska samfund och kristna biståndsorganisationer.

2019 fördelades stipendier till ett 60-tal kvinnor i 15 länder. Totalt fördelades 210 000 kr.

Varmt tack till alla givare!

Gemensamma kollektor sänds in före 1 april till Världsböndagen, pg 40 47 22-1 (ej via Swish!)

Swish (för enskilda givare): 123 667 8650. Ange var gudstjänsten hållits (kyrka och ort) under "Meddelande"!

OBS! Mer information om Världsböndagen och Zimbabwe finns i Bakgrundshäftet.

Världsböndagens historia

1887 börjar Mary Ellen James, USA, ordförande i Presbyterianska kvinnoförbundet, samla kvinnor till förbön för immigranter från Europa. Initiativet växer till en nationell, ekumenisk böndag. På 1920-talet sprids böndagsidén även till kvinnor i missionsländerna.

1931 firas Världsböndagen för första gången i Sverige, i S:t Peters Metodistkyrka i Stockholm, på initiativ av missionären Maja Johansson. Svenska Missionsrådets Kvinnokommitté får programansvaret.

1959 bildas Sverige Ekumeniska Kvinnoråd, SEK, genom att Svenska Missionsrådets Kvinnokommitté går samman med den år 1935 bildade Kristna Kvinnors Samarbetskommitté. SEK tar över ansvaret för Världsböndagen.

1968 bildas Internationella Böndagskommittén vid en konferens i Stockholm. Den består av representanter för nationella böndagskommittéer i hela världen, ansvarar för Böndagens allmänna organisation och kallar till överläggningar vart femte år, då beslut fattas om teman och vilka länder som ska ansvara för programmet. Mellan konferenserna sköts löpande ärenden av en exekutivkommitté med representanter från varje region. Kontoret finns i USA, i staden

New York. Administrativ chef sedan 2012 är Rosangela Oliveira.

1980 är drygt 150 nationella böndagskommittéer anslutna till Internationella Böndagskommittén.

1982 antas den nuvarande böndagssymbolen. Den föreställer fyra gestalter som knäböjer och tillsammans bildar ett kors. Ringen som förenar dem kan tolkas som en jordglob.

1984 ansvarar Sverige för programmet som har temat *"Levande vatten från Kristus, vårt hopp"* (Joh 7:37-39)

2011 firar Världsböndagen i Sverige 80 år med högtidsgudstjänst och kvinnofrukost i S:t Peters Metodistkyrka i Stockholm.

2017 samlas 188 kvinnor från 81 länder till internationell konferensen, i Iguazu, Brasilien. Då fastställs teman och programländer för 2022-26 och en ny exekutivkommitté utses för perioden 2017-21 med Laurence Gangloff från Frankrike som ordförande.

2019 hålls en europeisk böndagskonferens i Lunteren, Nederländerna, med temat *"Något att berätta, en kallelse att handla"* (*"A story to tell, a call to act"*). 62 kvinnor från 32 länder deltar. Inger Jonasson representerar Sverige.

VÄRLDSBÖNDAGENS ADRESS:

Världsböndagen/SEK

Box 14038, 167 14 BROMMA

tel: 08-453 68 04

e-post: VBD@svekuemeniskakvinnor.se

hemsida: www.svekuemeniskakvinnor.se/varldsbondagen

Plusgiro: 40 47 22-1, Swish: 123 667 8650

LÄS MER om Världsböndagen i SEK:s kvartalsblad *Elsa* och på vår hemsida. Prenumeration på *Elsa*, inklusive medlemskap i Sveriges ekumeniska kvinnoråd, kostar 150 kr. Beställ på SEK:s pg 60 22 22-2.

Fakta om Zimbabwe

Yta: 390 757 km² (något mindre än Sverige)

Befolkning: 16 miljoner

Huvudstad: Harare

Språk: 16 officiella språk (engelska, *shona* och *ndebele* används mest)

Statsskick: republik, enhetsstat

Självständighet från Storbritannien:

1965 (som Rhodesia), 1980 (som Zimbabwe)

HDI (Human Development Index "utvecklingsnivå"): 0,535 (nr 156 bland nationerna 2017)

Exportprodukter: bomull, tobak, guld, platina och järnlegeringar

Religion: Kristen majoritet (ca 84%, varav 10% katoliker)

Hälsning från Zimbabwe, "Stenhuset"

*Deltagarna i den skri-
varverkstad som
jobbade
fram årets
böndags-
program.*

Världsböndagsfirandet i Zimbabwe har sedan 1962 spritt sig från kyrkor till skolor och olika kvinnoorganisationer och omfattar inte bara bön utan även praktiska insatser för de behövande i olika delar av landet.

"Vi tackar Gud för pastor Kachidza och major Nhari, våra förmödrar, som lade grunden till denna underbara rörelse i vårt land," skriver kvinnorna i Zimbabwe i sin hälsning till årets böndagsfirare.